

Plán udržitelné městské mobility města Frýdku-Místku (Sustainable Urban Mobility Plan, SUMP)

Popis předmětu veřejné zakázky

Předmětem plnění veřejné zakázky je zpracování Strategie udržitelné městské mobility, která by měla umožnit trvale udržitelný rozvoj Frýdku-Místku založený na nových principech plánování a zajišťující následující prioritní cíle:

- Rovnou možnost dopravy ke klíčovým cílům a službám pro všechny skupiny obyvatel
- Vyšší vnitřní i vnější bezpečnost pro všechny druhy dopravy
- Snížení hluku z dopravy, produkce CO₂, a spotřeby energie
- Vyšší efektivitu přepravy osob i zboží
- Zvýšení kvality a atraktivity veřejných prostor a městského prostředí ve prospěch jeho obyvatel

Hlavními charakteristikami Strategického plánu udržitelné městské mobility budou

- Dlouhodobá vize a jasný implementační plán
- Zapojení všech partnerů, včetně širokého zapojení veřejnosti do všech fází rozhodovacího procesu
- Rovnoměrný a integrovaný rozvoj všech módů dopravy za souběžné propagace „měkkých“ dopravních módů
- Pravidelné monitorování definovaných ukazatelů, jejich analýza, vyhodnocení a publikování výsledků
- Zvážení externích nákladů pro všechny dopravní módy

Zpracovaný dokument vznikne za účelem uspokojování potřeb mobility osob a firem ve městě a jeho okolí za účelem zlepšování kvality života, který náležitě zohledňuje zásady integrace, participace a evaluace. Základním posláním SUMP je pomoci zlepšit životní úroveň lidí ve městě, a to tak, aby byla zajištěna dostupnost dopravy za současného minimalizování jejích negativních dopadů na zdraví, společnost (kongesce a zábor prostoru) a životní prostředí (hluk a znečištění). Tato dokumentace bude syntetickým materiálem. Zkoordinuje především územní a dopravní plánování, navržený dopravní systém zajistí dostupnost základních cílů a služeb všem cílovým skupinám, bude preferovat ekologickou dopravu s omezením dopadu na životní prostředí a spotřebu energie a bezpečnou dopravu jak z hlediska vnější, tak i vnitřní bezpečnosti jednotlivých druhů dopravy.

Závazným výstupem bude Akční plán udržitelné městské mobility, definující navržená opatření pro naplnění stanovených cílů.

SUMP Frýdek-Místek bude vycházet z existujících studií a plánovacích dokumentů v dopravě i všech souvisejících problematikách. Zohlední vazby na existující dokumenty na krajské úrovni a platnou legislativu na městské, krajské, národní i evropské úrovni. Po jeho projednání se stane zastřešujícím dokumentem, který bude základním podkladem pro veškeré následné související plánovací dokumenty města.

Sledovaná časová období

- Návrh prioritních aktivit k realizaci pro období do roku 2025
- Návrh aktivit pro realizaci ve střednědobém horizontu (2025–2035)

- Výchledová koncepce mobility (po roce 2035)

Řešené území

Území statutárního města Frýdku-Místku a nejbližších okolních obcí (Staré Město, Sviadnov) se zahrnutím dopravních vazeb ve spádovém území města.

Základní cíle zpracovávané dokumentace

Zpracovaný SUMP stanoví podmínky pro dosažení následujících základních cílů, které budou sloužit k naplnění vize Frýdku-Místku jako čistého, zdravého a prosperujícího města:

- Zlepšení mobility a dostupnosti města Frýdku-Místku
zlepšení mobility pro všechny cílové skupiny obyvatel včetně osob se sníženou schopností pohybu a orientace, zlepšení dostupnosti pro všechny cíle jejich cest – zaměstnání, školy, služby, volný čas, podpora intermodality, nemotorové a nízkemisní dopravy.
- Zvýšení vnitřní i vnější bezpečnosti dopravy
průběžné odstraňování nehodových míst, zvyšování bezpečnosti v prostředcích hromadné dopravy, na zastávkách, v přestupních terminálech, hromadných parkovištích a garážích, včetně budování bezpečných velkokapacitních stání/parkovišť pro kola.
- Zvýšení účinnosti a efektivity přepravy osob a zboží
zajištění podmínek pro zvýšení podílu VHD na dělbě dopravní práce, rozšiřování služeb dopravního integrovaného systému, zkvalitnění informačního servisu, optimalizace systému logistiky, preference alternativních pohonů a alternativních služeb.
- Zvýšení kvality života ve Frýdku-Místku
rozvoj veřejných prostranství, snížení podílu IAD na dělbě dopravní práce, optimalizace systému parkování, snížení negativních účinků dopravy na životní prostředí – snížení znečištění ovzduší, hladiny hluku z dopravy, snížení spotřeby fosilních paliv.
- Ekonomický a společenský rozvoj města Frýdku-Místku
zajištění udržitelné mobility, včetně příslušné dopravní infrastruktury, pro rozvoj v oblasti bydlení i podnikání, snížení poptávky po individuální automobilové dopravě zapojením velkých zaměstnavatelů i široké veřejnosti do managementu mobility
- Zlepšení image města
zvýšení atraktivnosti města pro obyvatele, návštěvníky i potenciální investory, kontinuální propagace všech opatření pro zajištění udržitelné mobility.

Specifikace předmětu veřejné zakázky

Principy a postupy zpracování

Při zpracování SUMP Frýdek-Místek budou dodrženy základní principy plánování udržitelné městské mobility:

- **Participační přístup** – zapojení občanů a všech zainteresovaných partnerů ve všech fázích plánovacího procesu

- **Závazek pro udržitelnost** – vyvážení socioekonomického rozvoje a kvality životního prostředí
- **Integrovaný přístup** – integrace různých odvětví hospodářské správy i různé úrovně správních orgánů včetně zahrnutí sousedních (ovlivněných a ovlivňujících) oblastí, integrace všech druhů a forem dopravy (osobní i nákladní, individuální, sdílená, veřejná hromadná, motorizovaná, nemotorizovaná, služební, soukromá)
- **Jasná vize, jasný záměr, měřitelné cíle** – stanovení jasné vize rozvoje města s uvedením konkrétních měřitelných cílů a stanovením podmínek pro jejich pravidelné vyhodnocování
- **Přehled finančních nákladů a přínosů** – odborný odhad finančních nákladů a dosažených přínosů, využívání synergie při návrhu souborů opatření pro zajištění stanovených cílů

Komplexní návrh řešení městské mobility bude respektovat principy udržitelného rozvoje území, bude zaměřen především na potřeby obyvatel a omezení nárůstu automobilismu, se snahou o maximální využití stávající dopravní infrastruktury a podporu udržitelné dopravy.

Hlavními cíli navrženého SUMP bude zvýšení podílu veřejné hromadné a nemotorové dopravy (cyklistické a pěší) na celkové dělbě přepravní práce.

SUMP Frýdek-Místek bude založen na stávajících koncepčních dokumentech města, které zpracuje do jednotícího rámce a podrobí procesu diskuze a hledání optima dle metodiky pro tvorbu plánů udržitelné městské mobility. SUMP rovněž využije existující model individuální automobilové dopravy, který bude dále rozvíjen dle potřeby.

Při zpracování návrhu budou zohledněny náměty zadavatele, členů odborných skupin i zhotovitelů z dalších českých i evropských měst, která už dříve započala s regulací růstu individuální automobilové dopravy. Jedním z nedílných nástrojů bude cílené řízení mobility, tj. ovlivnění poptávky obyvatel, dojíždějících i návštěvníků města nabídkou, případně řízenou podporou alternativních způsobů mobility.

Závazná struktura plánu udržitelné městské mobility

Tvorba SUMP bude spolufinancována z **Národního programu Životní prostředí**. Musí být zpracován v souladu s **Metodikou pro přípravu plánů udržitelné mobility měst České republiky** (zpracovatel Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., 2015), a musí zahrnovat opatření stanovená v příslušném programu zlepšování kvality ovzduší (včetně nízkoemisní zóny) a dále návrh regulačního řádu v souladu s § 10 odst. 4 a 5 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, příp. zhodnocení nevhodnosti jeho vyhlášení. Závazná struktura je následující:

1. Úvodní analýza

- Harmonogram přípravy SUMP
- Vymezení zájmového území
- Analýza územního a dopravního plánování (využití a rozmístění funkcí v území a jejich vliv na mobilitu)
- Analýza vzorců dopravního chování: prostorové rozložení cest, účely cest, dělba přepravní práce, průměrný počet cest na den/obyvatele, čas strávený cestami na obyvatele. Vše členěné na jednotlivé druhy dopravy
- Analýza a prognózy demografie
- Analýzy existujících dokumentů vztahujících se k území (studie, průzkumy, probíhající projekty, informace o životním prostředí, ...)
- Analýza bezpečnosti dopravy (stav a příčiny nehodovosti, identifikace nebezpečných úseků, stávající bezpečnostní opatření na silnicích)
- Analýza proveditelnosti nízkoemisní zóny
- Analýza proveditelnosti regulačního řádu
- Analýza současného stavu a nulového scénáře (bude provedeno pomocí predikčního čtyřstupňového dopravního modelu a bude obsahovat také stanovení indikátorů udržitelné mobility, podle kterých budou prioritizovány opatření a posuzován modelovaný scénář se zavedenými opatřeními)

2. Vize mobility

3. Cíle

- stanovení strategických cílů z oblasti dopravy, životního prostředí a zdraví vztahených k cílovému roku (v souladu s vizí mobility)
- stanovení specifických cílů
- stanovení indikátorů a kontrolních termínů ke specifickým cílům

4. Návrh (skupin) opatření k naplňování specifických cílů a jejich prioritizace

5. Modelování scénáře s implementací navrhovaných opatření a srovnání s nulovým scénářem

6. Akční plán obsahující podrobný přehled všech opatření

- každé opatření bude mít stanovenou prioritu, rozpočet, odpovědné osoby, časový harmonogram naplňování, stanovení možných rizik pro realizaci (technická, legislativní, ekonomická)

7. Zohlednění výsledků procesu SEA

8. Monitorování a hodnocení plánu

- na základě stanovení a průběžného hodnocení: indikátorů výstupů, indikátorů dopadů, indikátorů procesních

Základní fáze zpracování dokumentu SUMP

- I. Fáze analytická
- II. Fáze strategická
- III. Fáze návrhová
- IV. Akční plán

Analytická fáze bude přesně definovat zájmové území a jeho jednotlivé dopravní vazby. V rámci těchto dopravních vazeb bude analyzován stávající stav jednotlivých druhů dopravy včetně hlukové a imisní zátěže, hodnocena vnitřní i vnější bezpečnost všech druhů dopravy a definováno dopravní chování obyvatel včetně ukazatele dělby přepravní práce ve městě a okolí. Nedílnou součástí analytické fáze bude prognóza a vývoj dopravy i obyvatel včetně sociálního složení obyvatel a prognóza urbanistického vývoje města a jeho zázemí.

Strategická fáze SUMP bude věnována strategii města Frýdku-Místku a vyjasnění vize mobility města v konsenzu s klíčovými partnery a veřejností.

Ve strategické fázi budou nalezeny odpovědi na stěžejní otázky:

- Kam chceme, aby Frýdek-Místek směřoval a proč?
- Jak chceme, aby Frýdek-Místek vypadal za 15 až 20 let?
- Jak chceme, aby byla zajištěná související nezbytná mobilita?

V návaznosti na vizi města a schválené strategické cíle bude určena sada měřitelných strategických cílů i dílčích ukazatelů pro možné vyhodnocení dopadů v procesu naplňování SUMP.

Předmětem **návrhové fáze** bude návrh opatření neinvestičního i investičního, charakteru vedoucích k dosažení stanovených cílů a naplnění sdílené vize. Při sestavování seznamu opatření budou využity stávající koncepční dokumenty na úrovni sektorových generelů a studií. Navržená opatření budou seskupena do souborů, které svými synergii a ekonomickou efektivitou umožní jejich optimální uvedení do praxe v souladu s navrženým časovým plánem. Rovněž budou vyhodnoceny ekonomické nároky navržených opatření, uvedeny možnosti finančních zdrojů pro jejich realizaci a definovány jejich očekávané přínosy.

Po schválení výstupu návrhové fáze SUMP budou navržená opatření rozpracována v dokumentu „**Akční plán udržitelné městské mobility**“, který se stane závazným dokumentem pro zajištění postupné realizace jednotlivých opatření dle stanovených priorit.

Výsledný odsouhlasený plán bude sloužit jako podklad pro zpracování podrobnějších dokumentací pro jednotlivá navržená dopravní opatření.

Nedílnou součástí přípravy celého plánu je vzájemný dialog, informování a projednávání SUMP Frýdek-Místek s politickou reprezentací města, veřejností, klíčovými partnery města i dotčenými orgány. Cílem je dosažení společné odpovědnosti za přípravu i následné plnění jednotlivých opatření SUMP. Velký důraz bude kladen na účelnou propagaci a prezentaci SUMP v průběhu zpracování dokumentu, po jeho schválení a následně průběžně po celou dobu plnění a vyhodnocování jednotlivých kroků. Propagace a prezentace SUMP bude zacílena na ovlivnění dopravního chování obyvatel a motivaci k jeho změně ve prospěch většího využívání udržitelných

druhů dopravy. Propagace a prezentace SUMP bude řešena zadavatelem. Zpracovatel SUMP je povinen poskytnout plnou součinnost.

Obsah a harmonogram fází zpracování SUMP Frýdek-Místek

I. FÁZE ANALYTICKÁ

Cílem této části dokumentu je analýza stávajícího stavu území v oblasti mobility, definování výchozího stavu v jednotlivých oblastech mobility a jejího dopadu na životní prostředí. Budou analyzovány konkrétní problémy a příležitosti města v oblasti udržitelné mobility (SWOT analýza), zpracovány prognózy s posouzením vývoje, které budou projednány s klíčovými partnery a veřejností.

V rámci analytické fáze se předpokládá zajištění následujících činností, z nichž mnohé se vzhledem k omezenému času budou časově překrývat:

- **Vstupní jednání** (předání podkladů objednatelem, další podklady nutné ke zpracování dokumentu SUMP budou doplněny v součinnosti zhotovitele a objednatele)
- **Vypracování seznamu spolupracujících partnerů** pro zpracování SUMP Frýdek-Místek. Seznam vznikne po zahájení prací na základě návrhu zhotovitele v součinnosti se zadavatelem (úřady státní správy a územní samosprávy, policie městská a státní, sousední obce, podnikatelé, správci dopravních cest, provozovatelé dopravy, obchodní řetězce, významné firmy, odborné komunity, školy, organizace, atd.)
- **Návrh pracovních skupin** včetně odpovědných pracovníků a jejich kompetencí v následujícím členění pro celé období zpracování SUMP:
 - Řídící skupina
 - Odborné skupiny – město a doprava (urbanismus a veřejný prostor, životní prostředí, ekonomický rozvoj), management mobility, provoz dopravního systému (řízení provozu, veřejná doprava, cyklistická a pěší doprava, parkování ve městě, city logistika), investice a údržba dopravních sítí (stát, kraj, město, obce)
 - Partnerské oponentní skupiny – obce z okolí, podnikatelé, významné firmy, školy, odborné komunity, spolky atd.

Řídící skupinu navrhuje zadavatel, odborné skupiny dle naznačených témat včetně odpovědných pracovníků navrhuje zhotovitel za součinnosti zadavatele. Členy odborných a partnerských oponentních skupin budou zástupci spolupracujících partnerů. Maximální počet členů v jedné pracovní skupině je 10 osob.

- **Stanovení a schválení časového harmonogramu** činnosti definovaných pracovních skupin včetně termínů kontrolních dnů. Jednání budou probíhat v prostorech objednatele v odborných a řídicích skupině s předáváním výsledků projednání (předpoklad cca 1x měsíčně). Základní časový harmonogram je dán smlouvou o dílo, detailní návrh časového harmonogramu zpracuje zhotovitel na základě návaznosti své činnosti na činnost pracovních skupin a bude odsouhlasen zadavatelem.
- **Inventarizace všech relevantních dostupných podkladů, hodnocení jejich využitelnosti a následné zpracování**

- V součinnosti zadavatele a všech partnerů budou zajištěny podklady vztahující se k řešené problematice
- **Provedení Průzkumu mobility obyvatel aglomerace Frýdek-Místek**
 - Zadání průzkumu mobility je obsahem Přílohy č. 1.
- **Stanovení potenciálu města k přípravě SUMP Frýdek-Místek a shrnutí vizí nadřazených dokumentů dopravní politiky**
 - Posouzení vlivu nadnárodních, národních, regionálních a místních dokumentů a možností vyplývajících z vazeb a požadavků na SUMP Frýdek-Místek včetně možností využití finančních zdrojů EU, státu a kraje
 - Posouzení strategických dokumentů města, provozovatelů dopravy a sousedních obcí
 - Hodnocení stávajícího procesu plánování mobility na městské úrovni
- **Analýza rizik procesu řízení mobility města**
 - Popis procesů souvisejících se sledováním a řízením mobility města
 - Hodnocení procesů sledování a řízení mobility města a definování potenciálních překážek

Souhrnná analýza výchozího stavu, oblasti monitoringu, sledované indikátory
(rámcová obsahová rekapitulace)

Charakteristika poptávky po mobilitě

- vymezení a popis území, spádové oblasti města
- inventarizace dat na podkladu statistických obvodů dle ČSÚ
- obyvatelstvo, demografická struktura
- socioekonomický profil území, oblastí
- zaměstnání, podnikání, inventarizace služeb
- rekreace a volnočasové aktivity
- mobilita (hybnost), dělba přepravní práce, průměrná přepravní vzdálenost dle módů dopravy
- přepravní objemy individuální osobní a nákladní dopravy (vnitřní, zdrojová/cílová, tranzitní doprava s dopadem na definované území)
- přepravní objemy veřejné dopravy
- imisní zatížení města škodlivinami emitovanými dopravou (NO₂, PM₁₀, PM_{2,5}, benzen, benzo(a)pyren)
- SWOT

Individuální automobilová doprava, pozemní komunikace

- stav sítě pozemních komunikací
- základní komunikační skelet, dopravní kostra města
- přepravní vztahy, intenzita dopravy, obsazení vozidel
- výkonnost skeletu, hustota provozu, kapacitní rezervy
- úroveň kvality přepravy, dostupnost území
- organizace dopravy, dopravně zklidněné oblasti
- závady a problémové oblasti, nehodové lokality
- skladba a stáří vozového parku Magistrátu města a jeho organizací

- SWOT

Doprava v klidu (statická doprava)

- stav infrastruktury a technologických zařízení
- oblasti regulace, nástroje a způsoby
- P+G a jiné přestupní terminály
- bilance nabídky, bilance uživatelských skupin, využití nabídky
- kvalita dostupnosti území
- závady a problémové oblasti
- SWOT

Veřejná osobní doprava (včetně železnice)

- stav infrastruktury (trasy, zastávky, terminály)
- dosažitelnost zastávek, kvalita pěších přístupů
- přepravní vztahy a zatížení sítě, přestupní vazby
- využití nabídky, kapacitní rezervy
- ukazatele kvality přepravy, dostupnost území
- služby pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace
- integrace osobní dopravy, koordinace a harmonizace nabídky jednotlivých druhů VHD a jednotlivých přepravců
- závady a problémové oblasti
- skladba vozového parku VHD ve vazbě na alternativní druhy energie
- SWOT

Cyklistická doprava

- stav sítě cyklistických komunikací včetně vybavení doprovodnou infrastrukturou
- základní kostra sítě, vazba na regionální a neregionální síť
- kvalita tras, dostupnost území, B+G
- přepravní vztahy a intenzita cyklistické dopravy
- závady a problémové oblasti, nehodové lokality
- SWOT

Pěší doprava

- stav sítě základních pěších tras
- podmínky pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace
- pěší zóny, obytné ulice a zóny, turistické trasy, vazby na území regionu
- intenzita pěší dopravy
- problémové oblasti, nehodové lokality
- SWOT

Nákladní silniční a železniční doprava, kombinovaná doprava

- stav infrastruktury a technologických zařízení
- dostupnost území, překladiště a logistická centra
- distribuce zboží v historických centrech města
- závady a problémové oblasti
- SWOT

Organizace a řízení provozu, informační a dopravně telematické systémy

- stav infrastruktury a technologických zařízení
- informační systémy pro cestující ve veřejné dopravě
- informační systémy pro občana poskytující informace o dopravě
- dispečerská řízení v řešené oblasti – ČSAD FM/dopravní podnik, řízení provozu, správa a údržba silnic atd., koordinace činností
- závady a problémové oblasti
- SWOT

- **Souhrnná analýza výchozího stavu, problémy a příležitosti s vazbou na oblasti monitoringu a sledované indikátory**
 - SWOT analýza pro jednotlivé druhy dopravy
 - Stanovení a odsouhlasení oblastí monitoringu a indikátorů a naplnění hodnotami stávajícího stavu

- **Identifikace a možnosti dostupných finančních zdrojů**
 - přehled možných finančních zdrojů (rozpočty, fondy, soukromé zdroje) na úrovních EU, národní, krajské a města pro období přípravy a následné dlouhodobé realizace aktivit projektu

- **Analýza konkrétních problémů a příležitostí**
SWOT analýza stávajícího systému managementu mobility ve Frýdku-Místku jako celku

- **Poskytnutí odborné podpory pro projednání konceptu analytické fáze – v pracovních skupinách, s politiky, partnery, odborníky, veřejností**

- **Zpracování připomínek a vyhotovení čistopisu analytické fáze SUMP Frýdek-Místek**

Výstupem analytické fáze bude souhrnná textová část s popisem výchozího stavu, přehledné grafické a tabelární podklady, mapové přílohy, výstupy modelu dopravy v požadovaných tematických okruzích analytické části a zápisy z jednání pracovních skupin a dalších projednání.

Termíny:	Analýza v rozpracovanosti	5 měsíců od nabytí účinnosti smlouvy
	Koncept analýzy	6 měsíců od nabytí účinnosti smlouvy
	Finální verze analýzy	9 měsíců od nabytí účinnosti smlouvy

II. FÁZE STRATEGICKÁ

Na základě předchozí analýzy, včetně posouzení vlivů evropského, národního a regionálního rámce, bude klíčovým výsledkem strategické fáze nalezení konsenzu všech zúčastněných partnerů a veřejnosti nad vizemi a strategickými cíli města. Pro strategické cíle budou stanoveny měřitelné indikátory pro pravidelné vyhodnocování plnění SUMP a prezentaci tohoto vyhodnocení odborné i laické veřejnosti.

V rámci strategické fáze se předpokládá zajištění následných činností:

- **Zpracování vize SUMP Frýdek-Místek a návrh souvisejících strategických cílů**

- **Prezentace konceptu vize a strategických cílů na odborném workshopu pořádaném zadavatelem k prezentaci vizí zpracovatele a externích expertů**
- **Připomínkování vizí externích expertů (klady, zápory)**
- **Odborná podpora při projednání a schválení konceptu vizí a strategických cílů města v pracovních skupinách, s politiky, partnery, odborníky, veřejností**
- **Zpracování čistopisu vize a strategických cílů a jejich předložení zastupitelům města**
- **Zpracování čistopisu strategické části SUMP Frýdek-Místek**

Výstupem strategické části bude souhrnná textová část, přehledné grafické a tabelární podklady, mapové přílohy, zápisy z jednání pracovních skupin a dalších projednání.

Termíny: Vize a strategie (návrh zpracovatele) 10 měsíců od nabytí účinnosti smlouvy
Souhrnná vize a strategie 12 měsíců od nabytí účinnosti smlouvy

III. FÁZE NÁVRHOVÁ

Cílem této fáze je navržení Plánu udržitelné městské mobility města Frýdku-Místku v souladu s definovanou vizí. Na základě tvorby scénářů vývoje budou navrženy konkrétní okruhy opatření pro odstranění problémů vyplývajících ze závěrů analytické části a stanoveny indikátory dopadu, které budou měřítkem pro zajištění udržitelného rozvoje mobility.

Z hlediska časového bude návrh opatření proveden pro střednědobý horizont 12 let, pro výhledové období po roce 2030 bude vyhodnocena a doplněna stávající koncepce dopravních staveb pro účely územního plánování. Souhrn všech opatření včetně odhadu nákladů bude uveden v samostatném dokumentu (Akční plán SUMP Frýdek-Místek), kde budou pro krátkodobý horizont 2–7 let stanoveny prioritní aktivity k realizaci.

Všechna navržená opatření budou rozdělena do skupin dle ekonomické náročnosti na opatření:

- Komunikační (prezentace, publikace, workshopy, kampaně apod.)
- Organizační (zavedení nízkoemisních zón, politika parkování apod.)
- Technická (investice do infrastruktury, obnova vozového parku VHD apod.)

Budou navržena opatření pro stabilizaci procesu zajištění plnění Plánu udržitelné městské mobility na úrovni Magistrátu města Frýdku-Místku včetně opatření souvisejících se zajištěním pravidelného sběru a vyhodnocování jednotlivých indikátorů pro analýzu plnění vytčených cílů.

- **Prognózy a posouzení vývoje pro výhledové období**
 - Zpracování vstupních dat stávající koncepce (územní plán a další zpracované studie) a vizí a strategických cílů města, partnerů i provozovatelů
 - Prognóza a posouzení vývoje demografie města a regionu, migrace obyvatel a zaměstnanosti
 - Prognóza a posouzení mobility obyvatel i dojíždějících (žáci, studenti, pracující, návštěvníci)
 - Prognóza možností finančního rámce
 - Stanovení nulového scénáře s vazbou na sledované indikátoryDefinování nulového scénáře je důležitým parametrem pro posuzování vhodnosti veškerých následně přijímaných opatření, včetně opatření investičního charakteru. Bude obsahovat

prognózu vývoje dopravní situace v řešené oblasti při zachování stávajících charakteristik dopravní infrastruktury a prognózu meziročních změn hodnot sledovaných parametrů.

- **Stanovení 3 scénářů vývoje pro sledovaná časová období**
 - Scénáře ve variantách v závislosti na plánované realizaci navržených opatření k posílení udržitelné dopravy (minimalistická, středová a maximalistická varianta)
 - Jednotlivé scénáře budou směřovat ke zlepšení podmínek pro využití veřejné, cyklistické a pěší dopravy, zvýšení bezpečnosti všech druhů dopravy a zlepšení kvality životního prostředí
 - Scénáře budou vyhodnoceny z hlediska technické a finanční náročnosti, nákladů a přínosů s hodnocením silných a slabých stránek (SWOT) a souladu s cíli Bílé knihy EU – Plán jednotného dopravního prostoru.

Důležitým parametrem návrhové částí bude rozvoj systémů veřejné dopravy a to v kontextu dlouhodobého systémového rozvoje postupné integrace městské, příměstské, regionální a dálkové dopravy.

- **Projednání scénářů v pracovních skupinách, s politiky, partnery, odborníky, veřejností**
- **Výběr nejvhodnějšího scénáře**
- **Návrh opatření a stanovení aktivit a priorit v jednotlivých segmentech naplňování strategických cílů SUMP pro vybraný scénář**
 - Návrh opatření investičního charakteru v oblasti rozvoje dopravní infrastruktury
 - Návrh neinvestičních a finančně méně náročných opatření (komunikačního, dopravně inženýrského a organizačního charakteru včetně využití managementu mobility k prosazení udržitelných forem dopravy v jednotlivých oblastech života ve městě)
 - Návrh opatření vedoucích ke snižování emisí z dopravy na území města (nízkoemisní zóny, mýto, omezení vjezdu, ekologizace VHD, využití elektromobilů, CNG, carsharing, bikesharing apod.)
 - Vyhodnocení předpokládaného dopadu navržených opatření na sledované indikátory
 - Návrh souboru opatření (priorit a aktivit) s možností synergického efektu
 - Analýza možnosti synergie identifikovaných priorit a aktivit v rámci souboru opatření na základě hodnocení indikátorů výsledku a dopadu
 - Prezentace navrženého dopravního řešení pro vybraný scénář
- **Odborná podpora projednání konceptu návrhu opatření – v pracovních skupinách, s politiky, partnery, odborníky, veřejností**
- **Návrh změn procesu plánování mobility na městské úrovni a naplňování plánu mobility**
- **Návrh stanovení kompetencí procesu**

Návrh, projednání a schválení kompletní hierarchie procesu naplňování plánu mobility a jeho aktualizací, včetně odpovědností za jednotlivé prvky a dílčí postupy
- **Návrh a zajištění monitoringu pro sledování indikátorů**
 - Stanovení frekvence a podrobnosti (kvalita, metodologie) naplňování sledovaných indikátorů
 - Návrh postupů pro budoucí hodnocení plnění plánu mobility na základě změn indikátorů
 - Stanovení postupu prezentace změn indikátorů veřejnosti a účastníkům procesu s rozhodovací pravomocí

Výsledné výstupy

- **Zpracování konceptu návrhu SUMP Frýdek-Místek a návrhu jeho hodnocení a aktualizace**
- **Odborná podpora projednání konceptu návrhu SUMP v pracovních skupinách, s politiky, partnery, odborníky, veřejností**
- **Zpracování čistopisu návrhu SUMP a návrhu jeho hodnocení a aktualizace na základě zpracovaných připomínek z projednávání**

Minimálně požadované okruhy řešení problémů v rámci návrhu opatření

- **Rozvoj sítě pozemních komunikací (nejen automobilová doprava)**
 - posouzení dopravního skeletu vymezeného v konceptu územního plánu z hlediska efektivity, funkčnosti, plynulosti, změn intenzity dopravy, hlukové zátěže, dopravní dostupnosti území všemi dopravními módy
 - návrh etapizace dostavby silniční sítě a stanovení priorit v její realizaci
 - návrh, projednání a upřesnění změn zařídění komunikací do silniční sítě ve správě státu (ŘSD ČR a Moravskoslezského kraje) v souvislosti s dostavbou komunikačního systému a návrh vhodného směrového značení odvádějícího tranzitní dopravu mimo centrum města
 - návrh kategorizace a funkčních tříd komunikací
 - variantní návrhy silniční sítě (s maximálním využitím stávající infrastruktury, s návrhem nových komunikací)
 - variantní návrhy organizačních a stavebních opatření s využitím vyspělých telematických prostředků
 - variantní návrhy úprav křižovatek pro zlepšení plynulosti dopravy (možnosti světelného signalizačního zařízení nebo okružních křižovatek)
 - variantní návrhy úprav vedoucích ke zklidnění dopravy na některých páteřních komunikacích, separace veřejné a individuální dopravy, řešení uličního prostoru ve prospěch pěší a cyklistické dopravy
 - variantní návrhy organizačních opatření na omezení průjezdu nákladní dopravy v obytné části města, omezení průjezdu centrem města pro individuální dopravu – možnosti nízkoemisních zón
 - zajištění kvalitní dostupnosti území, oživení center města
 - řešení krizových situací
 - zklidňující opatření – posouzení bodových opatření směřující k zvyšování bezpečnosti
 - zóna 30, obytné a pěší zóny – zejména v rezidenčních oblastech posoudit podmínky pro bezpečný a komfortní pohyb pěšky i na kole celkovým zklidněním provozu a omezením rychlosti
 - provoz cyklistů v jednosměrkách – prověření možnosti obousměrného provozu kol v jednosměrných komunikacích.
- **Parkovací politika**
 - návrh na vytvoření koncepce parkování osobní dopravy s využitím regulačního rámce, návrhy opatření v oblasti regulace, nástroje a způsoby
 - návrh na realizaci dílčích opatření v souladu s celoměstskou koncepcí (návrh realizace opatření na páteřní síti komunikací)
 - návrh na realizaci dílčích opatření ve zklidněných zónách, na veřejných komunikacích
 - návrh realizace veřejných parkovacích prostor mimo prostor ulice

- návrh realizace soukromých parkovacích prostor mimo prostor ulice (např. nákupní centra, kancelářské budovy).
- **Veřejná doprava**
 - návrh organizace a integrace systému veřejné dopravy (MHD, příměstská autobusová a železniční), zajištění intermodality s cyklistickou dopravou (úschovny kol)
 - návrhy vybavení zastávek MHD a vozidel MHD moderními informačními systémy (informace o dopravě v reálných časech, ...) pro zvýšení kvality cestování včetně využití mobilních technologií
 - návrhy opatření pro zvýšení plynulosti a rychlosti MHD (vyhrazené jízdní pruhy, zastávky na jízdním pruhu, přednost v křižovatkách)
 - návrh sdílení dat o VHD pro možnost využití pro navazující informační služby
 - návrh měkkých opatření na podporu veřejné dopravy, např. centrum mobility pro informace o udržitelné dopravě a multimodální plánování cest
 - návrh modernizace vozového parku (modernizace je pro zvýšení kultury cestování a atraktivitu MHD nutná)
 - návrh vazeb na integraci dopravy v rámci Moravskoslezského kraje.
- **Cyklistická doprava**
 - návrh řešení cyklistické dopravy v rámci rozvoje sítě pozemních komunikací
 - návrh opatření na zkvalitnění a údržbu stávající cyklistické infrastruktury
 - návrh parkování a úschovy jízdních kol (snadno dostupné a bezpečné možnosti parkování jízdních kol v místě bydliště a na důležitých cílových místech cyklistické dopravy, před obchody a veřejnými budovami, na pracovištích a u škol, u nádraží a zastávek).
- **Pěší doprava**
 - návrh řešení pěší dopravy v rámci rozvoje sítě pozemních komunikací
 - návrh řešení plošného pokrytí území města bezpečnými koridory pro každodenní cesty včetně návrhu stavebních a organizačních opatření (stezky, přechody)
 - stanovení základních pěších tras z hlediska dopravní obslužnosti a rekreačního významu
 - návrh úprav pěších tras pro zvýšení kvality, bezpečnosti a zajištění bezbariérovosti
 - návrh dosažitelnosti zastávek, kvalita pěších přístupů (dosažitelnost zastávek na území města a v jednotlivých městských aglomeracích, rozřídění zastávek podle zajištění přístupu (nadchod, podchod, úroňový přechod)
 - návrh služeb pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace
- **Management mobility**
 - návrhy tzv. měkkých opatření k ovlivnění poptávky IAD – neinvestiční opatření cílící na změnu dopravního chování obyvatel ve prospěch udržitelné dopravy, např. různé kampaně a workshopy (ve školách atd.) k alternativním nabídkám dopravy
 - prověření možností přínosů systémů carsharing, delivery sharing (sdílené zásobování)
 - motivační programy pro přípravu a plnění plánů mobility ve školách, firmách

Výstupem návrhové fáze bude souhrnná textová část, přehledné grafické a tabelární podklady, mapové přílohy v rozsahu a tematických okruzích definovaných v návrhové části. Výstup bude doplněn zápisy z jednání pracovních skupin a dalších projednání.

Termíny: Koncept návrhu 14 měsíců od nabytí účinnosti smlouvy

Finální verze návrhu 16 měsíců od nabytí účinnosti smlouvy

IV. Akční plán udržitelné městské mobility Frýdek-Místek

Akční plán bude obsahovat souhrn navržených opatření pro všechna řešená období (krátkodobý, střednědobý i dlouhodobý horizont) včetně časového plánu a stanovení finančních nákladů, pro období po r. 2020 budou aktivity uvedeny s propočtem nákladů a možnými alternativami financování, pro období 2 – 5 let budou uvedeny navržené aktivity, které jsou finančně zajištěny ve vazbě na rozpočet města a jeho rozpočtový výhled.

Výsledné výstupy

- **Zpracování konceptu Akčního plánu SUMP Frýdek-Místek**
- **Odborná podpora projednání konceptu Akčního plánu SUMP Frýdek-Místek v pracovních skupinách, s politiky, partnery, odborníky, veřejností**
- **Zpracování čistopisu Akčního plánu SUMP Frýdek-Místek**

Termíny: Akční plán v rozpracovanosti 18 měsíců od nabytí účinnosti smlouvy
Finální verze akčního plánu 19 měsíců od nabytí účinnosti smlouvy

Technické požadavky na zpracování dokumentace

- Popisná dokumentace projektu, prezentace a výstupní dokumenty budou zpracovány v MS Word, Excel a PowerPoint. Zveřejňované výstupy ve formátu HTML, PDF.
- Dokumentace bude zpracována v měřítku dle rozsahu území a vhodného detailu (1:1000, 1:2 000, 1:5 000, 1:10 000, 1:25 000), na podkladu základních map ČR, ortofotomapy, katastrální mapy popřípadě technické mapy. Dokumentace bude doplněna v potřebné míře schémata, kartogramy, grafy a tabulkami.
- Grafická část bude zpracována volitelně ve formátu SHP, DGN, DWG, VYK. Tabelární data, případně databáze, budou předána ve formátu textových souborů s oddělovačem tabelátoru s kompletním metadatovým popisem významu všech atributů a návaznosti jednotlivých tabulek.
- Dokumentace bude ve všech postupných fázích vypracována a předána v 5 ks vyhotovení + 1 ks digitálně na CD, jednotlivá paré budou očíslována.

Další dílčí požadavky mohou vyplynout v průběhu zpracování.

Dostupné zdroje ke zpracování SUMP Frýdek-Místek

Výchozí podklady

Při analýze evropských, národních, krajských a místních dokumentů vztahujících se k městské mobilitě se bude vycházet zejména z těchto podkladů:

- **Dokumenty EU**
 - Bílá kniha z 28. 3. 2011 – Plán jednotného evropského dopravního prostoru – vytvoření konkurenceschopného dopravního systému účinně využívajícího zdroje
 - 24. června 2010 v Lucemburku přijaté závěry k Akčnímu plánu městské mobility
 - Strategie Evropa 2020
- **Stát:**
 - Politika územního rozvoje

- Dopravní politika
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky
- **Kraj:**
 - Koncepce rozvoje infrastruktury Moravskoslezského kraje
- **Obce v řešeném území:**
 - Územní plány
 - Regulační plány
- **Další dokumenty:**
 - Normy
 - Metodické pokyny, příručky
 - Finanční programy na úrovni EU, státu, kraje

Za zadavatele:

Dopravní model města Frýdku-Místku

- Model byl vytvořen v roce 2011, poslední dílčí aktualizace proběhla v roce 2017.
- Model bude do konce roku 2018 kompletně aktualizován.
- Model bude závazně využíván pro účely zpracování SUMP formou, kdy zpracovatel SUMP bude určovat požadované zásahy do modelu a jejich výstupy (grafické, tabelární), přičemž zadavatel zajistí provedení výpočtů v dopravním modelu. Zpracovatel SUMP se nebude finančně podílet na vlastním využití dopravního modelu města.

Ostatní související podkladové materiály:

- **Dopravní průzkum MHD (2017)**
- **Územní plán Frýdku-Místku (2008) + právní stav po změně č. 4 (2017)**
- **Územní studie pro oblasti ÚS 1 a ÚS2 (2018)**
- **Územní energetická koncepce (2015)**
- **Strategický plán rozvoje statutárního města Frýdku-Místku (2011)**
- **Generel veřejného osvětlení (2016)**
- **Koncepce dopravní obslužnosti města Frýdku-Místku a jeho zájmového území (2009)**
- **Optimalizace městské hromadné dopravy (2006)**
- **Návrh obsluhy průmyslové zóny Nošovice (2008)**
- **Návrh úprav v křižovatce Slezská x Těšínská (2007)**
- **Návrh směrného řešení okružních křižovatek (2001)**
- **Studie statické dopravy v obytné lokalitě Nad Lipinou (2000)**
- **Posouzení možnosti výstavby kruhových objezdů vybraných křižovatek ve Frýdku-Místku (1999)**
- **Studie vlivu stavby III. mostu na intenzity dopravy na komunikační síti (2008)**
- **Sídliště Kolaříkova – řešení statické dopravy (2001)**
- **Sídliště Riviéra – řešení statické dopravy (2001)**
- **Studie organizace dopravy v centru města Frýdku-Místku (2004)**
- **Studie nezbytných opatření v organizaci dopravy ve Frýdku-Místku do doby vybudování obchvatu (2008)**

Průzkum mobility obyvatel aglomerace Frýdek-Místek

Zadání

Cíl

Cílem průzkumu je:

- a) **zjistit dělbu přepravní práce** na základě mapování řetězce cest (tzv. cestovního deníku) v konkrétním pracovním dnu na základě znalosti druhů dopravy, zdroje a cíle cest a míry využití;
- b) **zjistit tendence ke změně dopravního chování obyvatel**, zejména k přechodům od automobilu k alternativním druhům dopravy (cyklistice, veřejné dopravě) a samozřejmě také opačným směrem.

Řešené území

Řešené území bylo vymezeno takto:

Obec	Počet obyvatel
Frýdek-Místek (včetně Lískovce, Zelinkovic-Lysůvek, Chlebovic, Skalice a Panských Nových Dvorů)	56 719
Sviadnov	1 866
Staré Město	1 472
Celkem	60 057

Územní struktura

Pro účely průzkumu je stanovena následující struktura území:

Název jednotky	Územní rozsah
Vnitřní dopravní zóna	Město Frýdek-Místek (+ Sviadnov, Staré Město)
Vnější dopravní zóna	ORP Frýdek-Místek (vyjma města Frýdku-Místku)
ORP	Moravskoslezský kraj (vyjma ORP Frýdek-Místek)
Kraje	Česká republika (vyjma Moravskoslezského kraje)
Zahraničí	Svět (vyjma České republiky)

Záznam průzkumu stejně jako jeho vyhodnocení bude závazně provedeno v územní struktuře uvedené v tabulce výše.

Logika rozhodování o přiřazení zdrojů a cílů cest k územní struktuře je následující:

- pokud zdroj/cíl leží na území města Frýdku-Místku, přiřadí se k jedné z definovaných vnitřních dopravních zón;

- pokud zdroj/cíl leží na území ORP Frýdek-Místek (avšak mimo vlastní město Frýdek-Místek), přiřadí se k jedné z definovaných vnějších dopravních zón;
- pokud zdroj/cíl leží na území Moravskoslezského kraje (avšak mimo ORP Frýdek-Místek), přiřadí se k jedné z obcí s rozšířenou působností (ORP);
- pokud zdroj/cíl leží na území České republiky (avšak mimo Moravskoslezský kraj), přiřadí se k jednomu z krajů;
- pokud zdroj/cíl neleží na území České republiky, přiřadí se do skupiny „Zahraničí“

Výběrový soubor

Velikost výběrového souboru bude odpovídat cca 2 % populace zahrnuté do základního souboru, tj. minimálně 1200 obyvatel řešeného území. Kritéria pro zařazení respondenta do výběrového souboru jsou následující:

- osoba ve věku 15+ let;
- trvalé nebo přechodné bydliště na řešeném území;
- alespoň jedna cesta do vnitřní dopravní zóny v rozhodném dni průzkumu (viz dále).

Z průzkumu jsou tedy vyloučeni obyvatelé s bydlištěm mimo řešené území, kteří do něj dojíždějí z okolních územních jednotek. Do vzorku naopak spadají osoby s přechodným bydlištěm v řešeném území (např. studenti škol), přestože jejich trvalé bydliště se nachází mimo řešené území.

Výběr vzorku bude učiněn stratifikačně kvótní metodou podle kritéria pohlaví, věku a místa bydliště v jedné z předdefinovaných dopravních zón řešeného území.

Rozhodný den průzkumu

Za účelem zjišťování dělby přepravní práce na základě mapování řetězce cest (tzv. cestovního deníku) se stanovuje rozhodný den průzkumu. Tím je den předcházející dni dotazování, který je zároveň pracovním dnem (dotazování tedy může probíhat od úterý do soboty a bude se vždy vztahovat na den předchozí, tj. v rozmezí od pondělí do pátku).

Průzkum může probíhat v rozhodných dnech od 9. dubna do 1. června 2018, nikoliv však déle než 30 dnů od termínu prvního dne dotazování. Zadavatel preferuje, aby většina dotazování proběhla ve dvou po sobě následujících týdnech od 14. a 21. května 2018.

Dotazování není přípustné v týdnech od 30. dubna a od 7. května 2018 vzhledem k termínům státních svátků.

Metoda průzkumu

Průzkum bude proveden **dotazníkovým šetřením v domácnostech** formou osobního dotazování „face-to-face“. Odpovědi respondenta zaznamenává tazatel do připraveného dotazníku.

Návrh dotazníku

Součástí zadání je **Návrh dotazníku** (v **Příloze č. 4**), jehož výsledná podoba bude upravena na základě konzultace s vybraným zpracovatelem průzkumu a na základě pilotáže provedené s cca 30 respondenty.

Dotazník obsahuje dvě části, přičemž na obě části odpovídá stejný respondent.

Vyhodnocení průzkumu

Zadavatel stanovuje minimálně tyto okruhy pro vyhodnocení dat z části A dotazníku:

- Podíl jednotlivých druhů dopravy podle počtu cest
 - Pro všechny cesty
 - Pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnitřní dopravní zóna“
 - Pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnější dopravní zóna“ a naopak
- Podíl jednotlivých druhů dopravy podle ujeté vzdálenosti (přepočtení cestovního času na vzdálenost bude dohodnut)
 - Pro všechny cesty
 - Pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnitřní dopravní zóna“
 - Pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnější dopravní zóna“ a naopak
 - Pro účel cesty Pracoviště
 - Pro účel cesty Služebně / obchodně
 - Pro účel cesty Škola / vzdělání
 - Pro účel cesty Doprovod osob
 - Pro účel cesty Nákup
 - Pro účel cesty Úřad
 - Pro účel cesty Lékař
 - Pro účel cesty Volný čas
 - Pro účel cesty Zpět domů
 - Pro účel cesty Jiný
 - Pro ekonomické zařazení OSVČ
 - Pro ekonomické zařazení Zaměstnanec
 - Pro ekonomické zařazení Nezaměst. / ek.neaktivní
 - Pro ekonomické zařazení Žák / student
 - Pro ekonomické zařazení Důchodce
 - Pro věkovou kategorii 15-29 let
 - Pro věkovou kategorii 30-59 let
 - Pro věkovou kategorii nad 60 let
 - Pro muže
 - Pro ženy
- Podíl jednotlivých druhů dopravy podle hlavního dopravního módu (s nejdelší ujetou vzdáleností v rámci dané cesty)
 - Pro všechny cesty
 - pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnitřní dopravní zóna“
 - pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnější dopravní zóna“ a naopak
- Průměrná celková doba cesty podle účelu
 - Pro všechny cesty
 - pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnitřní dopravní zóna“
 - pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnější dopravní zóna“ a naopak
- Průměrná doba cesty podle druhu dopravy
 - Pro všechny cesty
 - pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnitřní dopravní zóna“
 - pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnější dopravní zóna“ a naopak
- Průměrná celková vzdálenost podle účelu
 - Pro všechny cesty

- pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnitřní dopravní zóna“
- pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnější dopravní zóna“ a naopak
- Průměrná vzdálenost podle druhu dopravy
 - Pro všechny cesty
 - pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnitřní dopravní zóna“
 - pro cesty „vnitřní dopravní zóna“ ↔ „vnější dopravní zóna“ a naopak
- Analýza chůze podle kombinací s ostatními druhy dopravy
- Analýza řidičů aut podle počtu spolucestujících

Zadavatel nestanovuje okruhy pro vyhodnocení dat z části B dotazníku, ale předpokládá, že analytický rozbor se dotkne každé z položených otázek dle odborné erudice zpracovatele.

Požadavky na způsob vyhotovení

Jako finální výstupy průzkumu budou předány:

- Analytická část
- Výzkumná zpráva
- Dokladová část
- Datová matice

Zhotovitel dále předá originály vyplněných dotazníků.